

“TRIST ESTATUT” (O “LA DURA ESCOLA DE LA VIDA”)

Per CARLES ARNAL
portaveu d'Els Verds-Esquerra Ecologista del País Valencià i diputat autonòmic de l'Entesa

**“Trist Estatut”
(o “La dura escola de la vida”).**

L'Estatut era una de les demandes bàsiques de la transició, repetida una i mil vegades en actes i manifestacions d'aquells anys de canvi. Després, quan es va materialitzar el desig col·lectiu en un text concret al País Valencià, molta gent es va sentir decebuda. Quantes renunciés!, quantes limitacions, que poc entusiasme, quina trista comparació amb altres estatuts que semblaven ser de primera i el nostre, penosament, de segona categoria. Se'ns deia que en aquells moments no es podia aspirar a més, que calia considerar les dificultats, la força de la reacció, la fractura social, les evidents diferències amb Catalunya o el País Basc.

Durant anys hem carregat amb aquest limitat Estatut i ara, fa uns mesos, sembla que de sobte, s'obria la porta per una reforma superadora d'aquelles tristes mancances. Novament Euskadi i Catalunya encetaven la reforma dels seus estatuts amb les mires posades en elevar el nivell d'autogovern. Després d'un curt i fosc recorregut sembla que ja tenim un nou i decebedor Estatut. Com si es tractés d'una *ejaculatio praecox*, hem seguit molt ràpids, els primers, ... els primers en quedar-nos frustrats, buits, sense cap satisfacció, ni res que celebrar. No se qui estarà content de tan breu recorregut i de tan vergonyós final, d'un camí quasi clandestí, timorat, acomplexat. Almenys un bon grapat de ciutadanes i ciutadans ja està dient ben alt que no és açò, ... no és açò el que calia.

Escric aquestes ratlles després del debat a les Corts Valencianes que ha tancat la reforma de l'Estatut i ha aprovat eixe text pobre, amb algunes tímides millores i amb certs retrocessos i, sobretot, amb moltes notables limitacions. El PP i el PSPV han arribat a un acord que ells qualifiquen d'històric i celebren una coincidència que sembla obrir les portes d'altres. Altres penosos i inconcebibles acords que sumar al del transvasament del Xúquer, al de la urbanització de Rabassa i al d'altres importants assumptes (ja es parla d'un acord en el tema dels residus urbans i es troba a faltar una veritable i forta oposició en dotzenes de *pelotazos* urbanístics). Nosaltres no tenim res que celebrar en relació a aquesta reforma curta, trista, vergonyosament claudicant, fruit de tan lamentable consens.

El nostre grup parlamentari, L'Entesa, des de la modèstia dels seus sis escassos escons, ha presentat una esmena a la totalitat, un text alternatiu i moltes dotzenes d'esmenes. Ha estat inútil, encara que esperem que no del tot. Almenys ha estat una lliçó que hem d'aprendre.

La manera mateixa com s'ha portat a terme la reforma resulta totalment incompreensible tractant-se d'un tema de tan gran transcendència. La participació ciutadana en tot el procés ha estat gairebé inexistent. Cap institució l'ha fomentada i tampoc el gran partit que pretén ser l'alternativa al PP. No ha existit un ample debat ciutadà. No s'han instaurant espais amples de discussió i opinió. No s'ha fomentat en la societat civil la responsabilitat i la iniciativa en la reforma del text estatutari, ni s'ha sabut transmetre la més mínima il·lusió o implicació social. Totes les institucions i instàncies oficials semblaven estar massa capficades en estúpides *American's cup* o en altres formes de malbaratar diners públics en inútils projectes i iniciatives que tenen la virtut de saturar els mitjans de comunicació de preocupacions artificials.

Les premses i la poca participació s'entenen perfectament en el cas del PP. Un partit que mai s'ha cregut res en relació amb el nostre autogovern i que només aspirava a fer unes mínimes i limitadíssimes modificacions que li permeteren aparentar que alguna cosa ha canviat mentre que res d'essencial s'ha modificat. En definitiva, la mateixa estratègia mediàtica, fofa, banal, de bastidors que sostenen decorats buits davant una realitat que es vol amagar i confondre.

Però per què el PSPV havia de jugar el mateix joc i ballar al so que tocava el PP? Tot i que les seues aspiracions autonòmiques no vagen molt més enllà de les que sustenta el PP, quina necessitat tenia d'oferir un triomf fàcil al partit de governa i fer-se aquestes fotografies d'apretons

de mans i somriures forçades amb el partit que es pretén derrotar a les urnes d'ací ben poc? Per què donar-li balons d'oxigen al PP, per què fer-li tan còmoda i fàcil la vida des de l'oposició, quan es disposa, a més, de la tranquil·litat que dona el governar a Madrid.

Els portaveus del PSPV en les discussions a les Corts arribaven a reconèixer moltes de les mancances del nou text. S'admetia el trellat o la justificació de moltes de les propostes de l'Entesa,... per a finalment no tindre-les en compte donat que cal, segons ells, cedir per a fer possible un acord amb el PP i concloure el procés els primers i oferir noves glòries a l'Espanya de Zapatero.

Per poca fe que es tinga en les pròpies capacitats, en la capacitat de mobilització de l'esquerra valenciana o en la mateixa trajectòria en davallada del PP el qual, des de fa mesos, no para de sumar derrotes,... sorprén que el PSPV no haja volgut esperar a debatre i aprovar la reforma de l'Estatut en un context futur on el PP podria no governar. Què s'anava a perdre?

Senzillament, jo no trobe més explicació que la que ja han repetit molts analistes polítics: el PSPV ha actuat pensant en clau estatal, sacrificant posicions en l'àmbit valencià per a oferir-li a Zapatero un cas còmode i *vendible* d'Estatut remoçat per fora i ben igual per dintre per a que servezca de model, d'exemple de pragmatisme, front a les previsibles posicions molt més exigents, no sols de l'Estatut català, sinó de quasi tots els demés, incloent algunes comunitats autònomes governades pel PP.

El País Valencià ha estat sacrificat, una vegada més, en el context d'un joc que es juga a Madrid.

Tornem al principi, doncs. Aprenguem aquesta lliçó, repetida, a més, en altres àmbits. El 2007 cal fer fora el PP del govern valencià com objectiu central i irrenunciable. Però cal també, amb la mateixa necessitat i urgència, que el PSPV governe tenint en compte a una bona representació de l'esquerra transformadora, ecologista i nacionalista. Per a que açò siga així cal una cosa que també és essencial, fins i tot per a la pròpia supervivència futura de les forces a l'esquerra del PSPV: cal que pactem els partits menuts. Un pacte just i necessari. Un pacte intel·ligent i generós, un pacte que no necessita cap justificació per als votants, per què ja està més que justificat. És possible que uns pocs no entenguen, ara ni mai, que cal fer en ocasions com la del 2007 un pacte així. Sempre hi haurà qui s'enteste en anar tot sol, però esperem que de cap manera aquestes posicions irreductibles frustren el generós exercici de realisme polític i de compromís profund per un País que estem perdent dia a dia sota la política del PP. Senzillament no ens podem permetre una derrota més. Lliçons com aquesta de l'Estatut són una trista i dura experiència que no podem oblidar. Al 2007 el País Valencià ens reclama una resposta unida i contundent. El 2007 hem de ser més de sis al Parlament, i els qui hi estiguen han de tindre la força suficient com per a intervindre de manera significativa en la política valenciana. Si no és així, la ignomínia seria massa gran. Depén de nosaltres. No podem decebre a aquells que ens ho reclamen i que cada vegada en son més i ens ho diuen més clar: **pel País Valencià... ajunteu-vos, ajuntem-nos...** (quanta raó tenia, com sempre, l'Ovidi).

Carles Arnal,
portaveu d'Els Verds-Esquerra Ecologista del País Valencià
i diputat autonòmic de l'Entesa.